5/1991
3 JUN 1991

SØVÆRNS-ORIENTERING

21. ÅRGANG

Udgivet af:
SØVÆRNETS OPERATIVE KOMMANDO

INDHOLD:

1. Minørtjenestens 1991-rapport.
2. Opbevaring af pistol.
3. Ny besætning i GOLFEN.
4. Redningsøvelse på OLFI.
5. Dykning i tropevand.
6. Søværnet i Kuwait.
7. Akraberg.
8. Inspektion af HVID-BJØRNEN.
9. VÆDDEREN's sidste tur.
10. Inspektioner.
11. VEJRØ i Marstal.
12. Skydeuddannelse.
13. PEDER SKRAM-farvel.
14. Billeder - Billeder.

SØVÆRNETS MINØRTJENESTE I 1989 OG 1990

Søværnets taktik- og våbeninspektør har netop udsendt en oversigt over uskadeliggjorte miner m.v. i 1989 og 1990.

Af søminer er der fundet såvel kontakt- som afstandsminer. Af nationaliteter er der tale om engelske, tyske og russiske miner - opfisket henholdsvis i Nordsøen, Skagerrak, Kattegat, Østersøen samt Nordatlanten.

Minernes tilstand varierede fra fuldstændigt korroderet til helt velbevaret. Den generelle konklussion må derfor være, at det stadig ikke kan udelukkes, at visse miner stadig kan virke 45 år efter Anden Verdenskrig.

Dybdebomber stammer såvel fra Anden Verdenskrig som fra nyere tid. Fund af svenske antiubådsraketter viser, at ubådsbekæmpelse eller øvelser heri med skarp ammunition stadig finder sted.

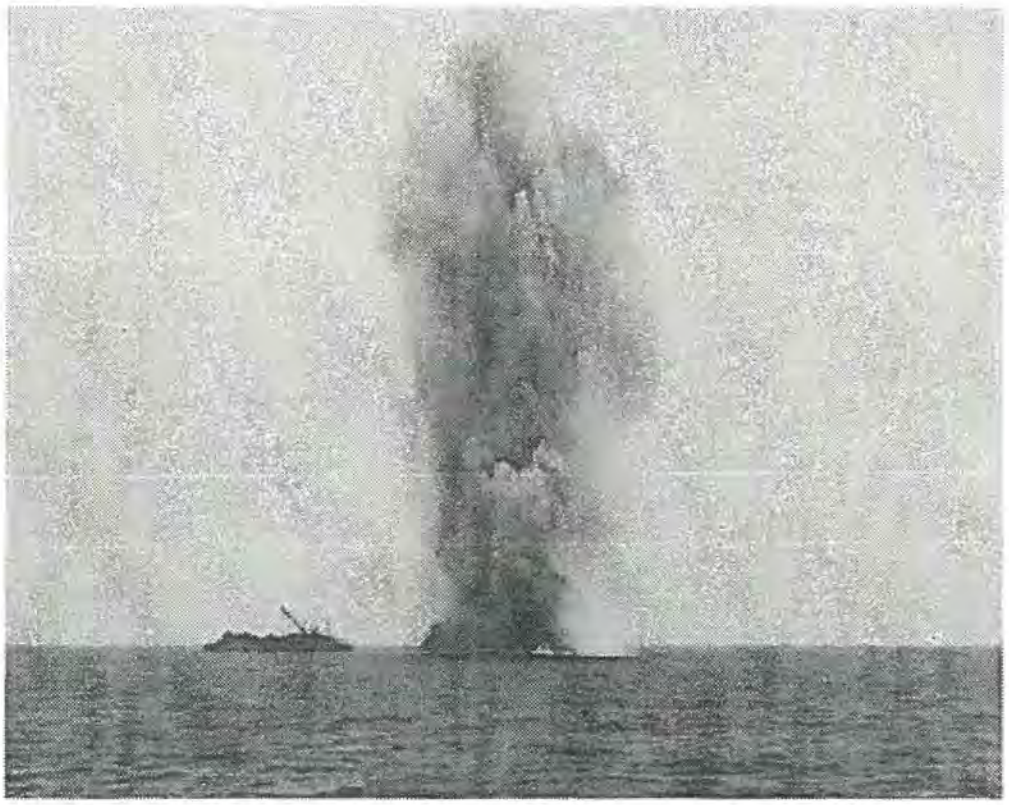

C.Haagensen/Chili

Bombesprængning ved Tunø.

Øvelses- og minestrygningsmateriel bliver fundet efter afholdte øvelser, ligesom fund af sonarbøjer kan indikere, at andre lande søger oplysninger om visse skibstypers bevægelser.

Fund af gasbomber m.v. har kun fundet sted i Østersøen. Omfanget af opfiskningen af gasemnerne er til dels betinget af vandtemperatur og saltholdighed og fiskens bevægelser i forhold hertil. Går fisken ved bunden, vil der forekomme mange opfiskninger af gasbomber. Opfiskningsmønstret viser i øvrigt, at hovedparten af gasbomberne opfiskes af større jyske trawlere, som anvender flydetrawl modsat hovedparten af de mindre bornholmske kuttere, der anvender almindelig bundtrawl. Et hårdt fysisk krævende arbejde for minørholdene er dumpning af kasseret fangst i forbindelse med opfiskning af gasbomber i Østersøen. Ofte er der tale om lukkede "shelterdækkere", hvorfra fisken skal tages op fra nederste lastrum. Dette foregår manuelt med personellet iklædt gasbeskyttelsesdragt.

Opfiskning af mineankre og dele heraf har medført anmeldelse af skade på fangstredskaberne fra fiskernes side. Da Fiskeriårbogen åbner mulighed for eventuel kulancemæssig godtgørelse for den opståede skade, gennemføres besigtigelse af skaderne. Dette er et tidskrævende arbejde især for de jyske minørhold, som tilbringer megen tid på landevejen til og fra fiskerihavnene på den jyske vestkyst.

Minørholdene modtager en stor del ammunition og fyrværkeri (pyroteknik) fra politiet, strandfogeder og havnemyndigheder i forbindelse med anden opgaveløsning på strande og i havne.

Megen pyroteknik er af kommerciel art og stammer fra handels- og lystfartøjer, hvorfra det er gået overbord. I nogle tilfælde har det været "glemt" på kajen eller henlagt i affaldsbeholdere.

Det skal nævnes, at minørtjenesten i 1989 deltog i det særlige arbejde ved Tunø Knob med fjernelse af vragene af SØLØVEN og DYRNÆS. I 1990 foretoges kontrol af området med fjernelse af blotlagt ammunition.

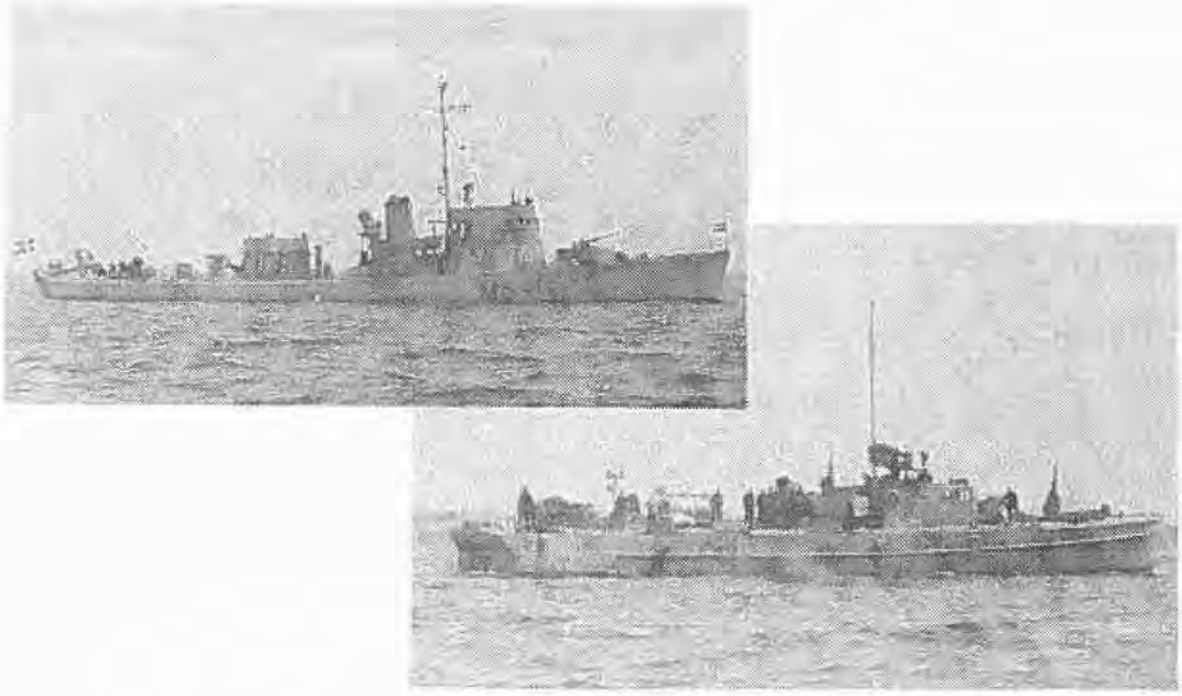

SVN

SØLØVEN og DYRNÆS, der leverede vrag til eksplosionerne på Tunø Knob.

Kontrol af sejlrende i det forbudte område i Kalø Vig hørte med blandt de årlige rutiner.

En særlig opgave var nyforsegling af det tyske ubådsvrag, U.251, hvor sportsdykkere havde skaffet sig adgang til vraget, selvom dette er en registreret krigsgrav.

Der blev opfisket en del artilleriammunition fra ubåden. Denne ammunition viste sig stadig at være fuldt intakt.

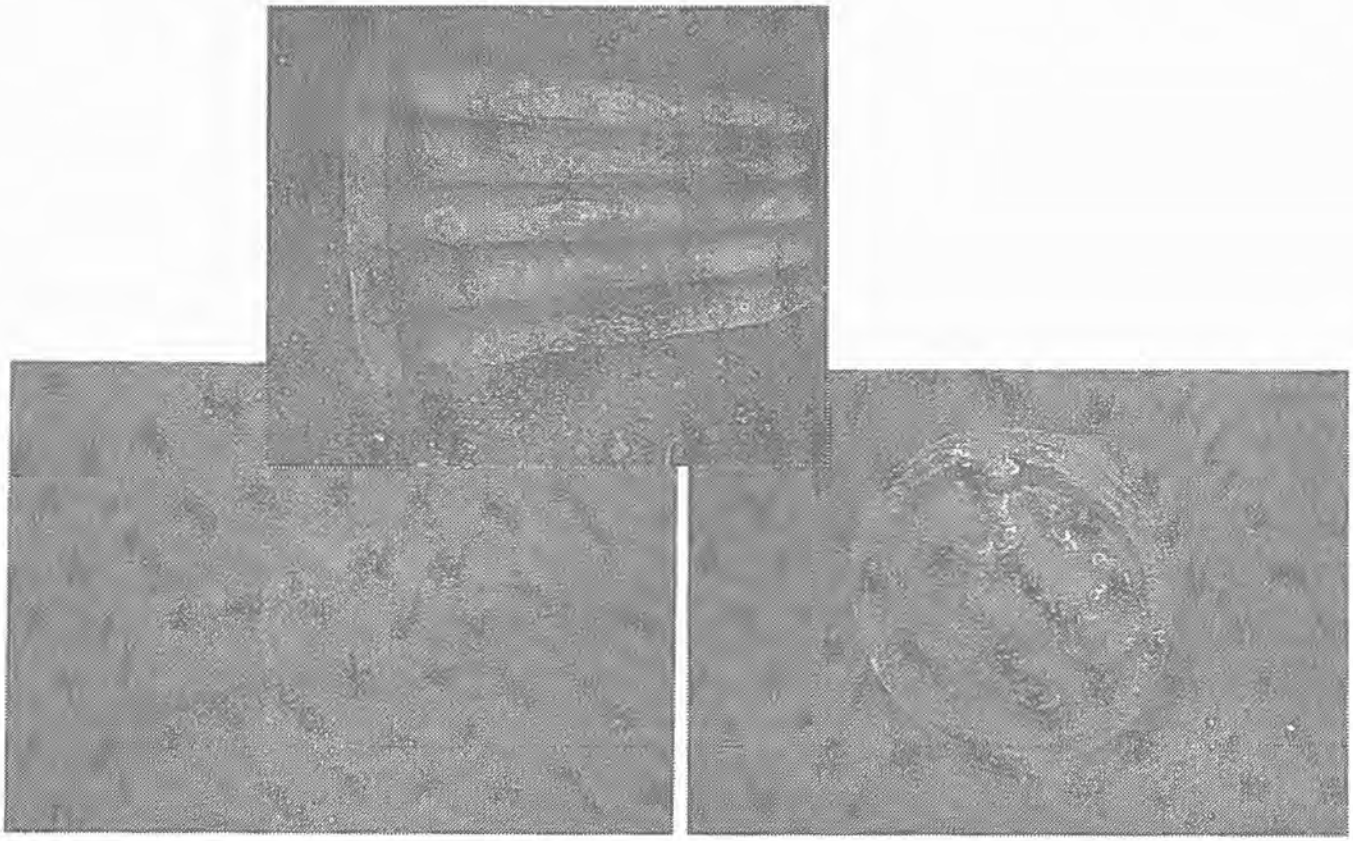

Der har i 1989 været løst 393 opgaver og 1990 240. Således er der på landsplan løst minøropgaver så at sige hver dag. I 1989 kørte holdene 41.873 km og sejlede 974 sømil og i 1990 kørtes 41.009 km, sejledes 1.304 sømil, og der blev fløjet 100 sømil.

(TVI)

ÆNDREDE REGLER FOR OPBEVARING AF UDLEVERET PISTOL OG AMMUNITION

En alarmerende stigning i tyverier og misbrug af våben har fået Forsvarsministeriet til at kræve bestemmelserne skærpet.

Forsvarskommandoen har desangående udsendt en revideret bestemmelse for udleverede våben og ammunition (FKOBST M.628-3 af NOV 1990), der hovedsagelig indfører krav til adskilt, aflåst opbevaring.

(SMK)

BESÆTNINGSSKIFTE I OLFERT FISCHER

Korvetten OLFERT FISCHER, der som bekendt er udsendt til den Persiske Golf, skiftede besætning for anden gang i midten af marts måned. Det var korvettens oprindelige besætning, der nu igen kom ombord i "eget skib" efter at have holdt fri DEC 90 - FEB 91.

Overgangen fra det råkolde, danske vintervejr til det varme klima var for de fleste meget velkommen. Mange så også frem til samvær med de herboende, man havde lært at kende i efteråret.

Korvettens dieselmotor gennemgik i MAR 91 et omfattende, grundigt eftersyn, så første sejlads efter besætningsskiftet blev programsat til 26 MAR. En dejlig solskinsdag sejlede korvetten så prøvetur i farvandet ud for Jebel Ali, og det norske støtteskib ANDENES deltog i et træningsprogram tilrettelagt for korvettens besætning.

Men ved halvni-tiden om aftenen opstod pludseligt brand i skorstenen. Der blev straks etableret HAVARIRULLE, BRAND, og efter en hurtig og effektiv indsats af egen besætning var ilden slukket. For ikke at risikere en genantændelse ved fornyet brug af korvettens maskineri foretog ANDENES slæbning af korvetten tilbage til Jebel Ali.

Ved solopgang næste dag blev skorstenen besigtiget, og det viste sig, at en del indvendige skader var opstået.

I perioden herefter blev skaderne udbedret ved egen besætning og med assistance fra Søværnets Materielkommando. Det var en varm tid for de, der måtte arbejde indvendigt i skorstenen. Udendørs-temperaturerne svingede mellem 28 - 35 grader celsius.

Efter et længe programsat værftophold i tørdok i Dubai, hvor skibsbund, søventiler, skruer og ror, køleaggreater og mange andre ting er undersøgt og fundet i orden eller efterset, kan korvetten fortsætte sine travle operationer for FN.

Næste besætningsskift foretages rutinemæssigt medio JUN 1991.

(OLFI)

REDNINGSMIDDELØVELSE I DEN ARABISKE GOLF

Den 8 APR tog 25 mand fra Korvetten OLFERT FISCHER til Abu Dhabi, for at deltage i et dansk firmas lokale redningsmiddel-demonstration. Her en rapport fra skibets dæksofficer:

"Efter at have set en video om 10-mands flåden (som vi også har i Auderød), blev vi vist rundt på platformen, som er VIKING's "Fire & Safety Training Center" i De Forenede arabiske Emirater.

Gode redningøvelser kan også foregå i havblik!

Herefter blev alle iført kedeldragt og redningsvest og delt i to flådehold, som hver især skulle smide flåden i vandet, hoppe i vandet, danne kæde og endelig svømme hen til flåden og kravle op i denne. Så langt, så godt - det havde vi alle prøvet før, men ikke i Golfen og i et farvand, hvor der var stærk strøm. Her fik folk for alvor fornemmelse af, hvor meget der skal arbejdes under sådanne forhold, når en flåde skal sejles væk fra en platform.

Efter denne øvelse gik vi videre i programmet, hvor alle på tur skulle ud og vende flåden, som var landet forkert i vandet med bunden opad.

Til sidst blev begge flådehold dirigeret ind i flåden, som endnu engang var blevet vendt så bunden var opad, for at demonstrere, hvor lang tid der er luft til 10 mand i en flåde der ligger forkert i vandet.

Efter en herlig formiddag blev der serveret kylling med salat og sodavand, hvorefter turen atter gik tilbage til Jebel Ali.
Senere modtog alle diplom, som bevis på endnu et gennemført kursus i redningsflåder".

(OLFI)

BESÆTNINGEN PÅ OLFERT FISCHER DYKKER I DET INDISKE OCEAN

Henholdsvis den 16 og 19 APR 1991, var dele af OLFERT FISCHER's besætning inviteret på dykke- og vandskitur i Det indiske Ocean af den herværende afdeling af VIKING fabrikkerne.
Turen den 16 APR gik til havnebyen Füjayra i De Forenede arabiske Emirater, hvor besætningen ved en lille nærliggende ø fik lejlighed til at afprøve vandsportens glæder både over og under vandet.

Turen den 19 APR gik til et nærliggende sportsdykkercenter. På denne tur var vandskiene ikke med, men til gengæld var der mulighed for flere dykninger.
For mange af besætningen blev det til den første uforglemmelige oplevelse under havets overflade. Alle førstegangsdykkerne fik en kort, men tilstrækkelig instruktion, inden turen gik ud/ned til spændende farvestrålende fisk og koraller.

(OLFI)

SØVÆRNET I KUWAIT

Bag denne overskrift er det ikke OLFERT FISCHER, som har aflagt besøg, men derimod 6 mand fra søværnet der deltager i FN's udsendte styrke i Kuwait UNIKOM (UNITED NATIONS IRAQ KUWAIT OBSERVATION MISSION).

Det drejer sig om SSG G. Talst, OKS K.M. Mousten, KS A. Hinge, KS P.E.M. Christensen og KS T. Zielke.

Alle var forinden udsendelsen tjenestegørende ved UNFICYP (UNITED NATIONS FORCES IN CYPRUS). Det danske kontingent (DANCON) på 115 mand til UNIKOM blev udtaget blandt frivillige ved UNFICYP, og 25 APR forlod de første 35 mand Cypern. 26 og 27 APR fulgte de øvrige med 40 mand hver dag.

DANCON er placeret omkring Doha ca. 20 kilometer nord for Kuwait City, hvor opgaven er at bevogte og sikre FN's forsyningslager. Derudover skal DANCON bevogte forsyningstransporter ud til de forskellige kontingenter, der er placeret i den demilitariserede zone, afgive og indsætte styrker hvor som helst i zonen, såfremt der skulle opstå problemer.

Første gang DANCON kom i "action" var den 29 APR. Kl. 1130 fik DANCON en alarm fra FN's hovedkvarter ved SAS hotellet i Kuwait City. Alarmen lød på, at hovedkvarteret var under "heavy fire". 20 min. senere afgik to delinger i fuld kampudrustning. Undervejs til hovedkvarteret modtog man mere detaljeret information. Hovedkvarteret var ikke under beskydning, - derimod var en kuwaitisk ammunitionsrydningsvogn sprunget i luften. Køretøjet, hvis last bestod af opsamlet irakisk luftværns- og morterammunition, var parkeret ca. 50 meter fra hovedkvarteret.

Efter ankomst afspærrede DANCON hele området og undersøgte, om der var eventuelle sårede. Til alt held var der kun behov for at behandle folk mod chok.

DANCON overtog herefter bevogtning af hovedkvarteret og assisterede med opsamling og bortsprængning af ammunition i området.

Personellet fra søværnet ved UNIKOM melder ALT VEL.

(DANCOY/UNIKOM) (KUWAIT CITY)

KYSTUDKIGSSTATION AKRABERG

Som den sydlige tip af Suderø på Færøerne ligger forbjerget Akraberg, hvor der siden 2. verdenskrig har været etableret en kystudkigsstation. Bemandingen af stationen udgøres af tre overfyrpassere og en kystudkigsmand. Fyret på Akraberg er bygget i 1909. I tilknytning hertil findes to beboelseshuse til fyrpersonalet samt et kombineret maskinhus og vagtlokale/kystudkigshytte. Omkring fyret er der indhegnede marker, hvor fyrfolkene sætter deres får på græs.

Udover at udføre udkigstjeneste for Færøernes Kommando varetager personalet ved fyret også meteorologiske observationer til Meteorologisk Institut hver tredie time døgnet rundt. Derudover fjernovervåger de fyret på Myggenæs.

Akraberg er et yndet turistmål på øen, og i klart vejr er der en fantastisk udsigt over havet. Blandt andet til det lille skær ved Munken, som Atlanterhavet konstant brydes imod. Forbjerget Akraberg har lodrette klippevægge, som god yngleplads for mallemukkerne.

(VDRN)

Sjældent besøgt platform med god udsigt.

OVERORDNET INSPEKTION AF INSPEKTIONSSKIBET HVIDBJØRNEN

Chefen for Søværnets operative Kommando inspicerede mandag den 29 APR 1991 inspektionsskibet HVIDBJØRNEN under sejlads i Århus Bugt.

Under sejladsen blev der foretaget en generel inspektion og der blev afholdt forskellige havari- og navigationsøvelser samt helikopter- og boardingøvelser. Under boardingøvelsen og assistance til andet skib medvirkede patruljefartøjet LAXEN.

Efter endt inspektion returnerede HVIDBJØRNEN til Århus, hvor inspektionsholdet gik fra borde.

HVIDBJØRNEN afgik den 30 APR 1991 til Grønland for at forrette fiskeriinspektions- og stationstjeneste. I begyndelsen af juli forlægger HVIDBJØRNEN til Færøerne for at forrette tjeneste der. HVIDBJØRNEN forventes tilbage til det sydlige Danmark i begyndelsen af AUG 1991.

(SOK)

VÆDDEREN NAGGATAARPOQ
AFSKEDSTUREN

FISKERIINSPEKTION OG TOGT VED GRØNLAND

VÆDDEREN afsejlede fra Flådestation Frederikshavn 16 JAN 1991 på sit sidste operative togt i Nordatlanten. Togtet var opdelt i to perioder. Den første periode under Grønlands Kommando. Den anden fra 4 MAR under Færøernes Kommando.

I forbindelse med den første patruljeperiode i Danmarksstrædet ydede VÆDDEREN assistance til den grønlandske rejetrawler "BETTY BELINDA", som havde en tilskadekommen fisker. Fiskeren blev med helikopteren overført, først til VÆDDEREN og derefter videre til hospitalet i Reykjavik.

VÆDDEREN var i Reykjavik 2 - 3 FEB, da en orkan ramte øen med rekordstore vindstød. Vandet i Reykjavik havn blev pisket op som ved en grønlandsk piteraq (fønvind). Skibet lå trods 35 sekundmeter vind godt og sikkert ved sin faste kajplads, Aegisgardur, men i byen skete store skader på bygninger.

Efter afgang Reykjavik forlagdes mod Dorhns Banke, hvor der foregik et intenst fiskeri efter rejer med op til 40 trawlere. Efter årstiden var vejret rimeligt og efter boarding af grønlandske rejetrawlere og tyske friskfiskfangere, sejlede VÆDDEREN syd om Kap Farvel mod Grønlands vestkyst. Passagen syd om Kap'en foregik i strålende vejr og havblik, mens der lige uden for østlige indsejling til "Prinsen" lå et lokalt og stationært lavtryk med kraftig vind og nedsat sigtbarhed. Desværre "en prop i hullet", som ikke muliggjorde passage af en af Grønlands smukkeste vandveje.

Første havneanløb var Grønnedal, hvor skibet fik lov til for sidste gang at bryde sig igennem tyk fjordis. For to motorer gik det med kontinuerlig fart 4 knob gennem en halv meter is. Afgangen fra kajen i Grønnedal blev vanskeliggjort derved, at den knuste is langs med skibssiderne var frosset til i løbet af blot en enkelt nat, men skibets gode manøvreegenskaber gjorde det muligt at bryde sig sidelæns fri i zig-zag mønster.

Sidste afsejling fra Grønnedal

Under opholdet i Grønnedal var der parade ombord for Chefen for Grønlands Kommando, kontreadmiral W.L. Grentzmann.

Mandag den 11 FEB blev der afholdt polardåb til ankers ved Rypeøen ud for Godthåb. Vejret var rimeligt til indføring af "kaglerne" i Kong Neptuns rige. Let skydække, ingen sol, temperatur på minus 2 grader, kraftig vind så temperaturen føltes som minus 30 og en vandtemperatur på minus 1 grad. En bidende kulde som fik tænderne til at klapre og gåsehuden til at blomstre hos selv garvede "havkarle".

Polardåb med alvorlig kulde.

Kaglerne sad i varme længst muligt, og kun tre stykker iklædt drejlstøj var på dækket ad gangen. Traditionen tro var skibslægen, DOC, første mand på skansen, således at rensemidler og medikamenter kunne afprøves professionelt for rette skadelige virkninger, og for at han kunne forvisse sig om badevandets rette beskaffenhed, inden han bagefter skulle være stand-by til behandling af sine 13 lidelsesfæller.

I forbindelse med sejladsen op langs med kysten deltog skibet og helikopteren i eftersøgning af to grønlandske fuglejægere fra Paamiut (Frederikshåb), som i en åben jolle formodedes at befinde sig i skærgården omkring Isblinken eller på havet udenfor. Helikopteren afsøgte hele området i tre dage, men desværre med negativt resultat hvorefter også politiets eftersøgning blev indstillet.

Fra Godthåb medsejlede en journalist og en fotograf fra ATUAGAGDLIUTIT/GRØNLANDSPOSTEN (AG), og det resulterede i to helsides artikler i avisen med overskrifterne "VÆDDEREN NAGGATAARPOQ" (VÆDDEREN lægger op) og "IMMAMIIT KOORIMT IKILUNI" (Ned i vandet og op i kurven).

Inden forlægning til tjeneste i Danmarksstrædet anløb VÆDDEREN oliehavnen POLAROIL ved Færingehavn, hvor driftsbestyrerparret, orlogskaptajn R. Sobieski og fru Anne, gæstfrit tog imod skibet. Desværre blev der ikke

VÆDDEREN fortøjet ved POLAROIL

tid til at nyde stedets berømmelige sauna, da afsejlingen måtte fremskyndes for at gå ud, og modtage helikopteren, inden hastigt opkommende dårligt vejr kunne umuliggøre sikker landing.

Vejret i grønlandske farvande er i vintertiden præget af lavtryk, der som perler på snor passerer nordover langs med vestkysten og øst- eller nordøst over i Danmarksstrædet. Vinden er hyppigst af kulingsstyrke og derover, med kraftige snebyger, og havet har en meget lav vandtemperatur - ned til minus halvanden grad.

VÆDDEREN stampede sig sydover. Rundt Kap Farvel med vinden stik imod og med spredte isskosser ("growlers") i vandet. Vagtchefens og udkiggerens opmærksomhed var konstant skærpet; ikke mindst om natten, når isprojektørernes fejen hen over bølgekammene frem foran skibet, ind imellem viser lysglimt, der minder om isskossens matte skær.

ISLANDS FARVEL

Den islandske justitsminister, hr. Oli Gudbjartsson, indbød ved skibets anløb af Reykjavik VÆDDERENs besætning til reception og buffet i regeringens modtagelseslokaler i anledning af dets sidste besøg i Island.

VÆDDEREN har igennem årene haft et særligt tilknytningsforhold til Island, og islændingene husker levende, da inspektionsskibet i april 1971

sejlede håndskrifterne fra København og hjem til sagaøen. VÆDDERENs redning af 5 søfolk fra det islandske fragtskib SUDURLAND Anden Juledag 1986 gjorde et meget stort indtryk og huskes på øen. Disse begivenheder, og de mange andre mindre kendte eller glemte, hvor VÆDDEREN i årenes løb har deltaget i eftersøgninger, ydet assistance, samarbejdet med islandske myndigheder eller givet lægehjælp til kvæstede søfolk og fiskere i området, har knyttet stærke bånd mellem den danske inspektionstjeneste og befolkningen i Island.

Den islandske justitsminister holdt ved receptionen en meget smuk tale til VÆDDEREN og nævnte herunder specielt det meget gode samarbejde, der eksisterer mellem de danske inspektionsskibe og den islandske kystvagt. Chefen for VÆDDEREN overrakte justitsministeren et indrammet billede af VÆDDEREN samt skibets våbenskjold.

Den islandske justitsminister får overrakt erindringsgaver.

FISKERIINSPEKTION OG TOGT VED FÆRØERNE

Ud for Reykjanes, Island, blev skibets egen helikopter taget ombord efter en reparation på Keflavik basen. Forlægningen mod Færøerne blev kombineret med en navigationssejlads mellem Vestmannaøerne, således at skibets navigatører blev stedkendte i området.

Togtperioden under Færøernes Kommando indledtes med briefing om de stedlige forhold og direktiver for tjenestens udførelse, hvorefter VÆDDEREN afgik til den sydlige del af fiskeriområdet for inspektion og kontrol af trawl- og linefiskerne. Opmærksomheden var specielt rettet mod overvågning af fiskeriet i de trawlfrie områder ud for Suderø og på Færø Banke.

I påskeugen trak VÆDDEREN helt op i den nordlige del af fiskerizonen for kontrol af laksefiskerne. Dette fiskeri var i slutfasen - inden laksen vandrede ud i internationalt og dermed til fredet farvand, hvorfor kun få fiskeskibe drev langlinefiskeri i området. Vejret i perioden var temmeligt dårligt, og til trods for at gummibådsbesætningen og boardingholdet fra Danmarksstrædet havde stor erfaring i sejlads med overførsel i høj sø, var operationerne meget hæmmede af vejret. I laksefelterne måtte man således vente to døgn før en boarding var forsvarlig.

ØVELSESAKTIVITET

Ind imellem operationerne omkring fiskeriinspektion og patientevakuering var der også tid til at gennemføre forskellige øvelsesaktiviteter.

Over en to døgns periode blev der foretaget drivforsøg med en 10-mands redningsflåde i farvandet øst for Færøerne. Om natten var der kuling, der afløstes af vindstille og tåge, tyk som ærtesuppe. Flåden blev herunder mistet af syne og først genfundet efter en intensiv eftersøgning, hvor skibets og kommandoens EDB-programmel for beregning af eftersøgningsområde kom til deres ret. Resultaterne fra drivforsøget indgik bagefter i redningscentralens erfaringsmateriale til gavn for planlægning af fremtidige eftersøgninger.

Ombordtagning med redningskurv.

Øvelser med bjærgning af skibbrudne ved hjælp af skibets redningskurv blev foretaget hyppigt og under forskellige vejrforhold, således at besætningen var fuldt fortrolig med brugen af grejet i hårdt vejr. Ved den afsluttende øvelse tog seks besætningsmedlemmer ophold i øvelsesredningsflåden og blev senere bjærget med henholdsvis helikopter og redningskurv. Bjærgning med kurven betød vandgang i det 6 grader kolde vand for de "heldige stakler".

Øvelsesskydninger var planlagt mange gange under togtet, men måtte hver gang opgives på grund af for dårligt vejr.

Den sidste mulighed for skydning blev også aflyst, da inspektionskutteren MALLEMUKKEN på grund af vejret ikke kunne bjærge målet. Togtets eneste skydning blev derfor affyring af seks brisantgranater, to lysraketter og to "chaffraketter".

Ved VÆDDERENs ankomst til Færøerne blev der etableret kontakt til Air Operation Center NORTHWOOD for at indbyde til øvelsesvirksomhed med NIMROD overvågnings- og BUCCANEER jagerfly. Igen spillede vejret og tekniske vanskeligheder ind. Ialt blev der kun udført tre Maritime Patrol Aircraft (MPA) øvelser. To muligheder for angrebsmissioner med BUCCANEERs måtte af-

lyses i sidste øjeblik. Samarbejdet med flyene gik alligevel over al forventning, og for operationsofficeren og plotterne var dette en kærkommen lejlighed til at tænke i andre baner end patruljetjeneste.

De to Royal Air Force flyvestationer LOSSIEMOUTH og KINLOSS var meget samarbejdsvillige og planlagde oprindeligt at stille fly til rådighed i en sådan mængde, at hele patruljeperioden kunne været gået med MPA-samarbejde og flyangrebsøvelser.

FARVEL TIL TVERÅ OG BESØG I GLASGOW

Anden påskedag efter kirketid ankom VÆDDEREN med salut til sin adoptionsby - TVERÅ - for at takke af. Byrådet havde indbudt til kaffebord i sportshallen, hvor kommunen fik overrakt officersmessens store malmklokke med inskription som erindringsgave. Senere på dagen var der reception i hangaren og om aftenen dans flere steder i byen. Sidste weekend på Færøerne blev tilbragt i Thorshavn, hvor skibet takkede af med en reception for de stedlige honoratiores og samarbejdspartnere. Ved VÆDDERENS afsejling tudede skibe i havnen med fløjten, og flaget på molehovedet blev kippet.

Fra Færøerne gik sejladsen til Glasgow for medvirken i årets første store fiskerimesse - "FISHING/SEAFOOD 91 - The TOTAL Fish Show". Samtidig blev Skotlands egen fiskeriopsynsmyndighed etableret officielt - "Scottish

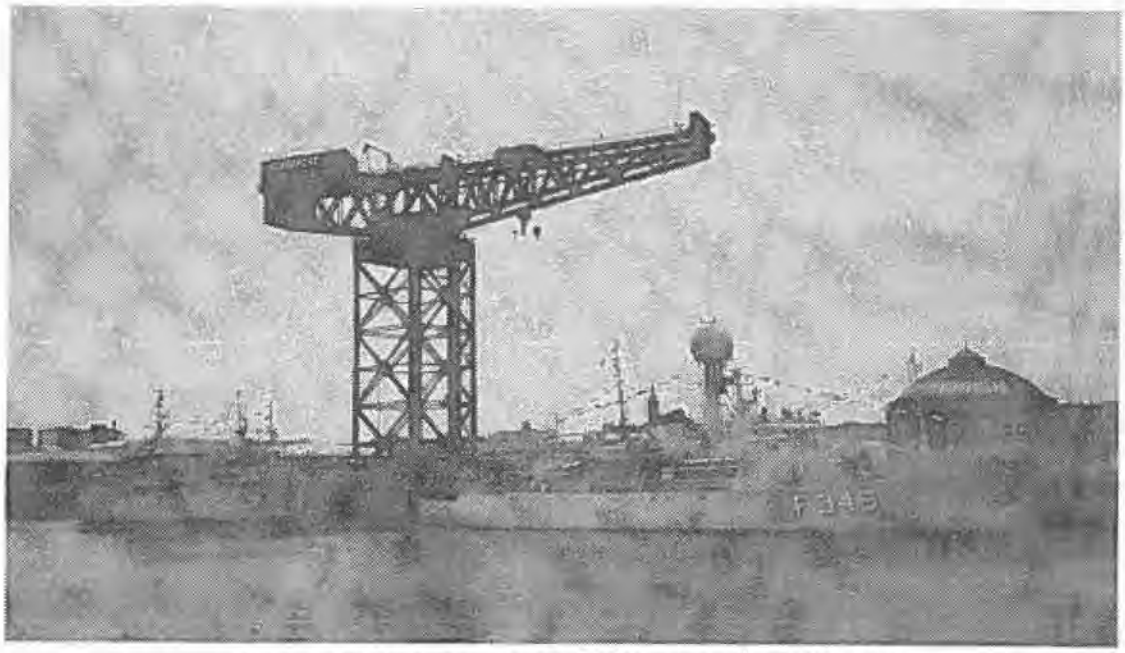

Besøg i Glasgow. VÆDDEREN udenpå VIGILANT, NORDSJØBAS uden på ANGLESEY.

Fisheries Protection Agency". Det ene af deres to store inspektionsskibe VIGILANT deltog også i begivenheden sammen med ANGLESEY og det norske skib NORDSJØBAS. Som sædvanlig var der et vel tilrettelagt og travlt program for alle ombord; med frokoster, receptioner, middage, åbent hus, besøg i land, busture til whisky destilleri samt overværelse af fodboldkampen GLASGOW mod St. JOHNSTONE.

Ved afsejlingen søndag morgen viste det skotske vejr sig endelig fra sin pæne side, og besætningen fornemmede, at foråret var på vej. Turen mod Nordsøen gik via Pentland Firth, hvor en 6 knobs medstrøm hjalp på en stram sejlplan.

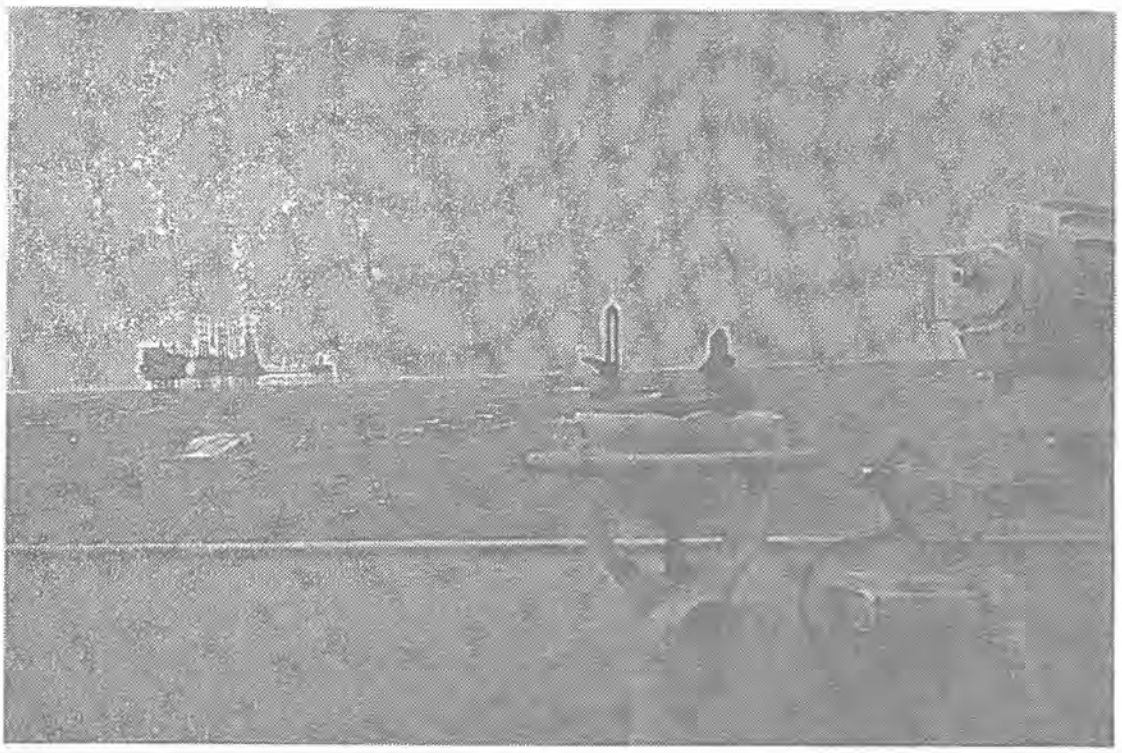

Dansk orlogsflag vises ved de danske havanlæg.

Efter at have vist flaget i Nordsøen og omsejlet olieplatformene ved de danske oliefelter i rigtigt nordsøvejr, blev kursen sat rundt Hanstholm og Skagen mod Frederikshavn.

ANKOMST FREDERIKSHAVN, AFRIGNING OG FARVEL TIL ODENSE

Den sidste time inden ankomsten til Frederikshavn 17 APR kl. 0900 fik alle fire motorer for sidste gang lov til sammen at vise, hvad de kunne yde. Loggen krøb langsomt op over de 19 knob med stabilisatorerne ude, så "den gamle dame" fornemmede, at der stadig var sus at få i skørtet.

På kajen modtog eskadrestaben og pårørende skibet, alt imens det samlede tamburkorps musicerede og gjorde deres bedste for at overdøve vindens sidste hilsen til skibet - nordenvind på 20 m/s. Afrigningen startede med det samme, dog afbrudt af en meget velbesøgt reception ved frokosttide for skibets mange venner og forretningsforbindelser på flådestationen og i byen. Som et særsyn lå på flådestationen i ugen efter VÆDDERENs ankomst alle fire skibe af HVIDBJØRNEN-klassen. HVIDBJØRNEN under klargøring til grønlandstogt, VÆDDEREN under afrigning og FYLLA samt INGOLF i oplæg.

I løbet af de følgende uger kunne man dagligt følge på amningsmærkerne, hvordan det skred frem med at bære reservedele, forsyninger, forbrugsgods og inventar op på flådestationens depoter til optælling og magasinering. Tirsdag den 30 april meldte chefen for VÆDDEREN sig hos borgmesteren i Odense for at melde skibet fra til adoptionsbyen. Til erindring fik kommunen overrakt grindefangstsættet fra chefskahytten, samtidig med at der blev overbragt en særlig hilsen fra Tverå kommune.

Ved besøg i marineforeningen i Odense fik bestyrelsen julelys i øjnene ved synet af de medbragte erindringsgaver. Malmklokken fra mandskabsklubben med inskription, vædderhovedet fra officersmessen, skorstensmærket, et be

sætningsbillede og samtlige våbenskjold fra sergentmessen. På denne måde ønskede besætningen af sige tak for et meget godt samarbejde og flot værtsskab gennem mange år.

Mandag den 13 MAJ strøg VÆDDEREN kommando ved en kort ceremoni ombord under overværelse af Chefen for Inspektionsskibseskadren, repræsentanter for Flådestation Frederikshavn, besætningsmedlemmer og venner af skibet.

PRESSEDÆKNING.

På dette sidste togt har skibet ført en meget aktiv pressepolitik med afholdelse af pressekonferencer og sejlads med journalister. Resultatet har været to helsides artikler i Grønlandsposten, alle islandske aviser har beskrevet VÆDDEREN og dens forbindelse til Island, indslag på islandsk TV, hvorfra uddrag blev vist i alle de nordiske lande, artikler i den færøske avis "Dimalætting" samt udsendelse på det færøske TV og i radioen. I Danmark har der været avisartikler i lokalaviser på Fyn og i Nordjylland.

Gennem denne presseomtale kunne VÆDDERENs besætning give gode bidrag til befolkningens oplysning om fiskeriinspektionstjenesten og dens vilkår i Nordatlanten ved Grønland, Færøerne og jævnligt også ved Island - og om at det er den danske Flåde, der udfører opgaverne efter århundreders traditioner.

(VDRN)

OVERORDNET INSPEKTION AF INSPEKTIONSKUTTEREN AGPA

Chefen for Søværnets operative Kommando inspicerede tirsdag den 30 APR 1991 inspektionskutteren AGPA under sejlads i Århus Bugt.

Under sejladsen blev der foretaget en generel inspektion og der blev afholdt forskellige havari- og navigationsøvelser samt boardingøvelser. Under boardingøvelsen og assistance til andet skib medvirkede patruljefartøjet LAXEN.

Efter endt inspektion returnerede AGPA til Århus, hvor inspektionsholdet gik fra borde.

AGPA afgik den 10 MAJ 1991 til Grønland for at forrette fiskeriinspektions- og stationstjeneste.

OVERORDNET INSPEKTION AF SØOPMÅLING DANMARK

Søværnets Taktik- og Våbeninspektør inspicerede på vegne af Chefen for Søværnets operative Kommando onsdag den 1 MAJ 1991 SKA 13 og SKA 15 fra Søopmåling Danmark under sejlads i Køge Bugt.

Under sejladsen blev der foretaget en generel inspektion af enhederne, hvor der blev afholdt forskellige navigations- og havariøvelser.

Søopmåling Danmark er i sommer opdelt i to hold. Det ene hold foretager opmåling i Køge Bugt og Faxe Bugt, det andet ved Hjelm og farvandet NE for Samsø.

(SOK)

ORLOGSKUTTEREN VEJRØ's BESØG I MARSTAL

I week-enden 3 - 5 MAJ 1991 var VEJRØ på besøg i adoptionsbyen Marstal.

Ved ankomst fredag eftermiddag blev VEJRØ modtaget af medlemmer fra Marstal Marineforening på kajen. På grund af et "lille" uheld sidste år, hvori indgik en salutkanon og 1/2 kg krudt, blev de 3 traditionelle salutskud denne gang affyret med et haglgevær.

Lørdag eftermiddag var der "åbent skib", men på grund af vejret var der ikke mange besøgende gæster. Til gengæld var besætningens besøg på Marstal Søfartsmuseum meget interessant.

Lørdag aften var besætningen inviteret til forårsfest i Marineforeningen. Det blev en meget vellykket aften, der først sluttede ud på de små timer.

Søndag formiddag deltog besætningen i en lille mindehøjtidelighed ved mindesmærket for de faldne under Anden Verdenskrig. Derefter var der "åbent hus" i Marineforeningen.

Søndag eftermiddag afholdt VEJRØ en orientering for repræsentanter fra byen og marineforeningen om orlogskutterne og deres opgaver, hvorefter kutteren afgik fra Marstal - efter et vellykket besøg.

(VEJR)

MARINEHJEMMEVÆRNET BEMANDER KANONERNE

Marinehjemmeværnsflotillerne inden for Sundets Marinedistrikt har blandt andet til opgave at udføre bevogtning og indgå i våbensektionerne i de havne, hvor der ved beredskabsforøgelse etableres anløbskontrol.

I flere år har Stevnsfortet forestået uddannelsen af 40 mm kanonbesætninger og pjecekommandører fra marinehjemmeværnet til løsning af disse opgaver.

Igen i år har uddannelsen fundet sted på Stevnsfortet under ledelse af fortets personel. De "lange week-ends" omkring Store Bededag og Kristi Himmelfartsdag har været anvendt til uddannelsesdage på fortet. Det gode vejr i år bidrog samtidig til, at der ikke gik megen tid tabt med at vente.

Stevnsfort har gennem årene udviklet uddannelsesplanen, som netop er autoriseret af Søværnets Taktik- og Våbeninspektør.

Uddannelsesplanens enkelte afsnit omfatter indledende, videregående og vedligeholdende uddannelse, der hver for sig afsluttes med en skarpskydning mod sømål fra "brudesengen" på fortområdet.

En typisk indledende uddannelse foregår koncentreret over 3 - 4 dage, hvor eleverne lærer at virke som besætning - inkluderet klargøring og vedligeholdelse.

Derfor modtager eleverne undervisning i blandt andet betjening, soignering og vedligeholdelse, der indøves sammen med egentlig skydeteori og praksis.

Alt i alt 24 timers uddannelse.

Under hele forløbet udføres delkontrol og til sidst slutkontrol.

Den fortsatte uddannelse og træning foregår derefter ved flotillerne.

Kontrol af den fortsatte uddannelse afholdes reglemæssigt ved skarpskydning mod sømål fra Stevnsfort.

Mandskabet fra flotillerne er meget interesseret i 40 mm uddannelsen, besætningerne er særdeles dygtige til betjening, skydning og alm. vedligeholdelse.

Stor skudvinkel.

(SFT)

FREGATTENS SIDSTE OPTRÆDEN I ÅRHUS

Afrigning af Flådens tidligere flagskib, fregatten PEDER SKRAM, er nu nået så langt, at navneskiltet er overdraget til marineforeningen i dens adoptionsby Århus.

Det respektindgydende navneskilt, som rummer mange af søværnets stolteste minder i nyere tid, er nu ophængt ved siden af forgængeren, ÆGIR.

Der arbejdes med planer om afløsning som adoptionsskib, hvor det nye inspektionsskib TRITON er inde i billedet.

Overrækkelsen blev foretaget af en tidligere chef for fregatten, eskadren og nu chef for Søværnets operative Kommando, kontreadmiral Knud Borck.

BILLEDER - BILLEDER - BILLEDER

Ved overtagelsen af dette blads udgivelse udsendte Søværnets operative Kommando et signal, der ud over denne ændring omtalte en præmiekonkurrence blandt bragte billeder i Søværnsorientering 1991. Formålet var og er stadig at højne kvaliteten i nærværende blad på det billedmæssige område. Alle møder hver dag en nærmest uendelig strøm af billeder i medierne og de daglige omgivelser - mange af meget høj kvalitet, kunstnerisk og teknisk.

Det er derfor en stigende udfordring også i søværnets udgivelser til det ene eller andet formål, at stræbe mod en bedre billedmæssig kvalitet.

Med skibene som det bedste eksempel er der ingen tvivl om at der tages mange gode billeder ind imellem med såvel udleverede som private kameraer (foto/video). Men hvor bliver de af - det er fordelingen efter fremstillingen, der er afgørende for dette blad.

Der er også mange steder behov for at planlægge foto/videodækningen af en lang række af tjenstlige hændelser og af tjenestens forløb, i arbejde og fritid. Hvem fotograferer hvad, fra hvilke vinkler og hvem fortæller historien bagefter. Måske er der ligefrem behov for kurser i betjening, komposition og efterfølgende behandling af råmaterialet.

Det sidste sker ved Søværnets Materielkommandos Fotogruppe på Holmen.

(RED)

Udgiver: Søværnets operative Kommando, Postbox 483, 8100 Århus C. Tlf. 86123099. Telefax 86123011-6357.
Redaktion: Orlogskaptajn Sven Voxtorp. Ansvarshavende overfor presseloven: Kommandør Poul Schriver.
Indholdet i SVN ORT kan frit citeres med angivelse af kilde.

Tryk: Søværnet

FLADEBESØG I DANSKE HAVNE

DATO	HAVN	NATIO-NALITET	TYPE	ENHEDER	BESØG	OFF.	STAM-PERS	IALT	CHEF
MAJ 91									
28-30	København	Britisk	Fregat	MINERVA ARIADNE	Uofficielt			514	
30-03	København	Tysk	Landgangs-skibe	1. og 2. eskadre	Uofficielt			306	
JUN 91									
04-06	København	Tysk	Minestry-gere Depot-skib	HAMELN ENSDORF UBERHERRN LABOE SIEGBURG HERTEN NIENBURG	Rutine	35	303	338	KK H.-J. Stricker
06-09	København	Svensk	Ubåde Moderskib	SJØHESTEN SJØORMEN NÆCKEN PINGVINEN PELIKANEN HÆGERN ÆLVSBORG BELOS	Uofficielt	129	159	288	KK Rolf Løthman
07-10	Århus	Norsk	Motortor-pedobåde Moderskib	SKARV RAVN LOM VERNOEY	Rutine			72	
08	Frederikshavn	Tysk	Ubåde Slæbefar-tøj	U1 U2 U10 U13 FEHMARN	Rutine	33		137	OK D.F. Uhde
08-10	Korsør	Tysk	Landgangs-fartøjer	Division I (9 enheder) (BARBE kl.) Division II (8 enheder) (MAKRELE kl.)	Rutine	6 5	156 139	162 144	KK F. Albers KL Kurt Stoepel
9-13	Ålborg	Britisk	"Off Sho-re patrol Vessel	GUERNSEY	Uofficielt			39	KL A.J. Wilkinson
10-12	Korsør	Tyske	Landgangs-fartøjer	Division I (9 enheder) (BARBE kl.)	Rutine	6 6	156 156	162 162	KK F. Albers KK F. Albers
10-14	Kongsøre	Norsk	Motortor-pedobåde Moderskib	SKARV RAVN LOM VERNOEY	Rutine			72	
14-17	København Holbæk	Norsk	Motortor-pedobåde Moderskib	SKARV RAVN LOM VERNOEY	Rutine			72	

DATO	HAVN	NATIO-NALITET	TYPE	ENHEDER	BESØG	OFF.	STAM-PERS	IALT	CHEF
14-17	Århus	Hol-landsk		TROMP POOLSTER PIETER-FLORISZ AGR. CRIJNS-SEN J. VAN BRAKEL	Rutine				
JUN 1991									
14-17	Ålborg	Tysk	Minestry-gere Forsynings-skib	ARIADNE FREYA VINETA HERTHA NYMPHE NIXE AMAZONE GAZELLE WESTERWALD	Rutine	25	239	264	KK M. Schubert
21-24	København	Hol-landsk	TG	SCHIEDAM OMMEN SITTARD DRACHTEN ABCOUDE DELFZILJ	Uofficielt			924	OK W.G.M. Frohn
24-27	København Amaliehaven	Urugu-ansk		CAP MIRANDA	Uofficielt	12		83	KD M.A.M. Bounine
JUL 1991									
02-06	Ålborg	USA	Krydser	HARRY E. YARNEY	Rutine	31	398	429	KD K. Larson
12-15	København	NATO	Forsk-ningsskib	ALLIANCE	Uformel				
24-29	København	Engel-sk	Minejager	INVERNESS	Uofficielt			35	OK G.P. Johnson
AUG 1991									
12-13	Århus	NATO	Fregatter	SNFL	Rutine				CDRE van Gurp
24-27	København	Brasi-liansk	Skoleskib	BRASIL	Uofficielt	201	191	392	